

ОДГОВОРИ НА ТЕСТ ПИТАЊА ИЗ КОНСТРУИСАЊА

1. Процес трансформације идеје у пројекат као основе за производњу је: 2
а) пројектовање
б) **конструисање**

2. Степен доброте пројектованих поступака рада система представља однос 2
излазних и улазних величина

3. Уписивањем редног броја, поређај по тежини носаче на слици за исти момент савијања у попречном пресеку и за једнако дозвољено напрезање 2

2

1

4

3

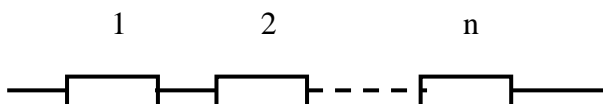
4. За избор материјала меродавна су његова својства: 2
а) механичка
б) физичка
в) хемијска
г) технолошка

5. Технолошка својства материјала су: 2
а) ливкост
б) ковност
в) заварљивост, лемљивост ..
г) обрадивост

6. Поузданост машинског система је вероватноћа да ће систем успешно функционисати у датом времену и условима 2

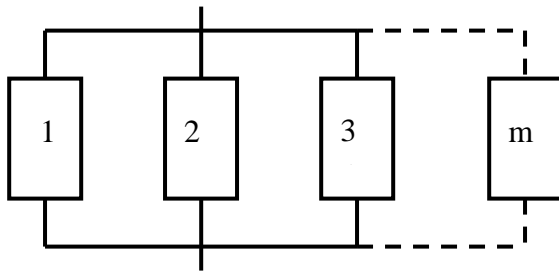
7. Навести начине повезивања елемената система: 2
а) редна веза
б) паралелна веза
в) редно-паралелна веза
г) паралелно-редна веза

8. Графички приказати редну везу елемената у машинском систему 2

9. Графички приказати паралелну везу елемената у машинском систему

2

10. Поузданост система са редно везаним елементима је већа од поузданости најлошијег елемента.

2

- а) да
- б) не**

11. Код паралелне везе систем ће радити без отказа ако је:

2

- а) бар један од елемената исправан**
- б) више од половине везаних елемената исправно
- в) један везаних елемент неисправан а остали везани елементи исправни

12. Избор поступка израде зависи од :

2

- а) сложености облика
- б) материјала
- в) броја комада које треба изградити

13. Површинска заштита метала може се остварити:

2

- а) металним превлакама
- б) неметалним превлакама
- в) органиским превлакама

14. Елиминисање дораде и шкарта је један од разлога за поштравање степена тачности обраде

2

- а) да**
- б) не

15. Процес припремања, избора и утврђивања конструкционих решења, облика и мера који се могу примењивати у већини машинских система представља:

2

- а) унификацију**
- б) типизацију

16. Стварање низова истоврсних извршилаца функција система и њихових елемената различитих величина назива се:

2

- а) унификација
- б) типизација**

17. Типизација представља виши степен унификације:

2

- а) да**
- б) не

18. Приликом прописивања толеранција конструктор треба да зада: 2
а) што шире толеранције да би трошкови производње били мањи
б) најуже толеранције које се могу постићи на расположивим машинама
в) најшире толеранције које неће довести у питање функцију дела
19. Класа површинске храпавости и квалитет толеранције 2
а) нису у зависности
б) директно зависе једно од другог, на пример H7=>N7
в) зависе једно од другог и та зависност је дата у одговарајућим табелама
20. За машинске делови који образују налегање, а раде на повишеним температурама 2
а) утицај температуре се не мора узети у обзир
б) утицај температуре се мора узети у обзир, увек
в) утицај температуре се не мора узети у обзир само ако су делови од истог материјала и раде на истим температурама
21. Способност машинског дела да се супротстави оптерећењу а да при томе не настану пластичне деформације или разарање је: 2
а) крутост
б) тврдоћа
в) чврстоћа
г) жилавост
22. Способност машинског дела да се супротстави промени облика и величине под дејством оптерећења је: 2
а) **крутост**
б) тврдоћа
в) чврстоћа
г) жилавост
23. Мере погодне за учвршћивање дела на машини при обради, називају се: 2
а) монтажне мере
б) технолошке мере
в) функционалне мере
24. Мере које обезбеђују исправан рад машинског дела и битне су за чврстоћу и крутост дела, називају се: 2
а) монтажне мере
б) технолошке мере
в) функционалне мере
25. За мерење и оцену површинске храпавости користе се методе: 2
а) квалитативна
б) квантитативна
26. Стање изазвано оптерећењима у којима машински део не може исправно да обавља своју функцију, назива се критично тање 2
27. Степен сигурности представља однос критичног и радног оптерећења (напона) 2

28. Ако су , при ливењу, радијуси прелазних заобљења делова мали, на тим местима при хлађењу настају: 2

- а) усахлине
- б) прскотине**

29. Ливењем се, по правилу, израђују делови (заокружити тачне одговоре) 2

- а) у малим серијама
- б) у великим серијама**
- в) сложеног облика**
- г) једноставног облика

30. Ако су , при ливењу, радијуси прелазних заобљења делова велики, на тим местима при хлађењу настају: 2

- а) усахлине**
- б) прскотине

31. При слободном ковању треба предвидети: 2

- а) мање додатке за обраду
- б) веће додатке за обраду**

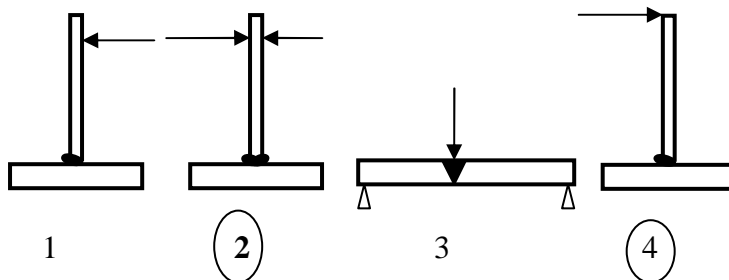
32. Ковани делови имају: 2

- а) велику чврстоћу и жилавост**
- б) малу чврстоћу и жилавост
- в) велику тврдоћу и малу жилавост

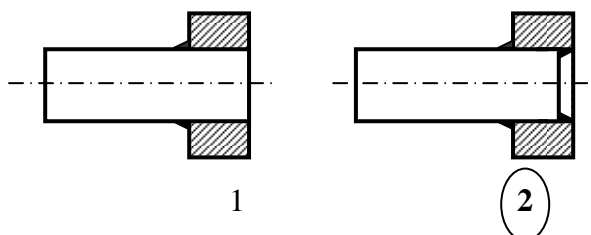
33. Недостаци заварених спојева су: 2

- а квалитет зависи од заваривача
- б) појава напона и деформација
- в) осетљивост на променљива оптерећења
- г) сви материјали нису погодни за заваривање

34. Заокружити добра решења заварених конструкција 2

35. Заокружити добро решење заварене конструкције 2

36. Релативно покретне додирне површине обрађују се: 2
а) стругањем, глодањем и рендисањем
б) полирањем, хоновањем
в) **брушењем**

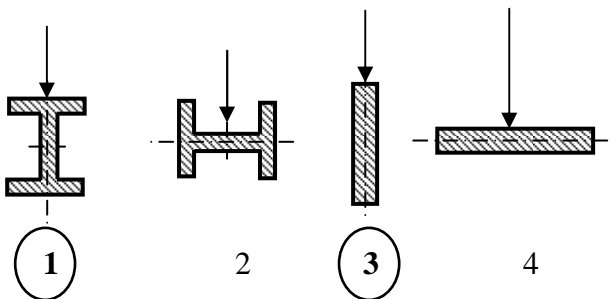
37. Наведи факторе у изразу за номиналну масу елемената $G_n = K_1 K_2 K_3$ 2
- K_1 фактор општих услова
- K_2 фактор профила
- K_3 фактор материјала

38. Приликом проучавања елемената, у зависности од намене, за критеријум „А“ меродавни су: 2
а) деформације
б) **напони**
в) деформацијски рад

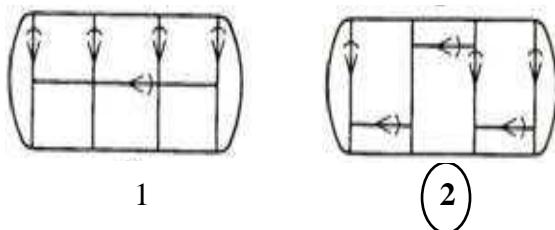
39. Приликом проучавања елемената, у зависности од намене, за критеријум „В“ меродавни су: 2
а) **деформације**
б) напони
в) деформацијски рад

40. Приликом проучавања елемената, у зависности од намене, за критеријум „С“ меродавни су: 2
а) деформације
б) напони
в) **деформацијски рад**

41. Заокружити најповољнији положај профила 2

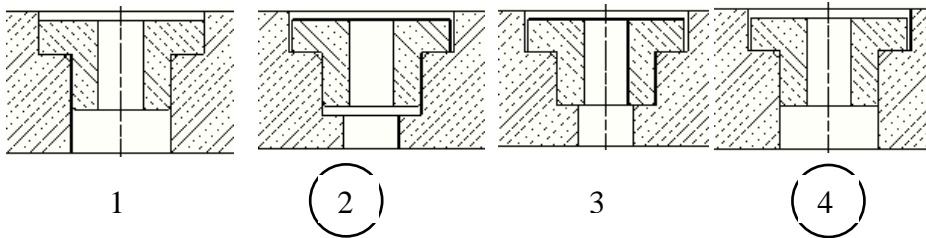
42. Заокружити добро решење при заваривању 2

43. Приликом затезања облик профила утиче на масу 2
а) да
б) **не**

44. Непокретне додирне површине обрађују се: 2
- а) **стругањем, глодањем и рендисањем**
  - б) полирањем, хоновањем
  - в) брушењем

45. Заокружи добра конструктивна решења

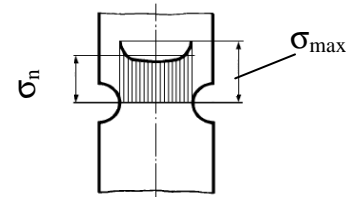
46. Да ли избор погодног просторног облика утиче на масу елемената ? 2
- а) **да**
  - б) не
47. За исту снагу, повећавањем броја обртаја, момент увијања ће бити: 2
- а) **мањи**
  - б) већи
48. За исту снагу, повећавањем броја обртаја, отпорни момент пресека ће бити: 2
- а) **мањи**
  - б) већи
49. Са порастом храпавости површина, величина издржљивости машинског дела: 2
- а) **опада**
  - б) расте
50. Повећањем пресека машинских делова изложених савијању или увијању, издржљивост истих: 2
- а) **опада**
  - б) расте
51. Пооштравањем степена тачности обраде заменљивост делова се : 2
- а) **повећава**
  - б) смањује
52. Мере делова који морају бити заменљиви потребно је толерисати: 2
- а) **да**
  - б) не
53. Цена производа машинског дела расте ако је квалитет толеранције : 2
- а) грубљи
  - б) **финији**
54. Нормални квалитет заваривања се примењује: 2
- а) за јача статичка и динамичка оптерећења
  - б) **за умерена статичка оптерећења**

55. Специјално заваривање се примењује : 2
а) **за велика статичка и динамичка оптерећења**
б) за умерена статичка оптерећења
56. За исправно налегање рукавца и лежишта потребно је да: 2
а) **заобљење рукавца буде мање од радијуса заобљења лежишта**
б) заобљење рукавца буде веће од радијуса заобљења лежишта
57. Смањењем величине напона број циклуса промене напона до разарања се: 2
а) смањује
б) **повећава**
58. Са порастом средњег напона (σ_{SR}) амплитудна издржљивост (σ_A) линеарно се: 2
а) повећава
б) **смањује**
59. Вибрације које настају по престанку деловања поремећајне силе су: 2
а) **слободне**
б) принудне
в) самопобудне
60. На које све начине се могу смањити амплитуде вибрација елемената машинског система? 2
а) конструктивно (променом учестаности побудних сила, усвајањем друге крутости)
б) смањењем величине побудне силе (тачнијом израдом, уравнотежењем маса...)
в) повећањем пригушења
61. Статичка и динамичка чвретоћа, тврдоћа и жилавост спадају у: 2
а) хемијска својства материјала
б) технолошка својства материјала
в) физичка својства материјала
г) **механичка својства материјала**
62. Поузданост система са паралелно везаним елементима је: 2
а) **већа од поузданости најбољег елемента**
б) мања од поузданости најбољег елемента
в) једнака поузданости најбољег елемента
63. Што је квалитет толеранције финији, проценат шкарта се: 2
а) **повећава**
б) смањује
64. На избор налегања одлучујуће утичу: 2
а) материјал и димензиј делова
б) **намена и функција склопа**
в) естетски изглед и цена

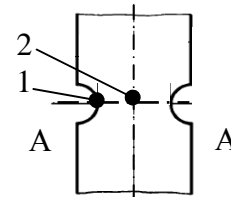
65. Вибрације које настају услед деловања поремећајне силе су: 2
 а) слободне
б) принудне
 в) самопобудне

66. Функцију коју врши машински систем као целина представља: 2
 а) парцијалну функцију
 б) елементарну функцију
в) општу функцију

67. Обележи на слици номинални и максимални напон 2

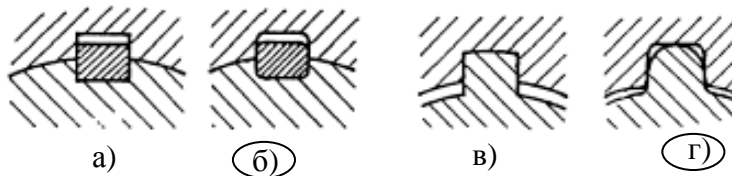
68. У којој тачки пресека А-А је већи напон? 2
 1)
 2)

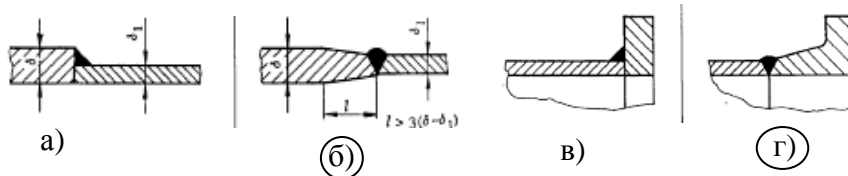
69. Који материјал је осетљивији на концентрацију напона? 2
 а) **Č.0645**
 б) SL300

70. Како се мења геометријски фактор концентрације напона код истог односа ρ / d и ако D / d расте? 2
 а) **расте**
 б) опада
 в) остаје исти

71. Заокружи правилно решење везе клина или озубљења са главчином 2

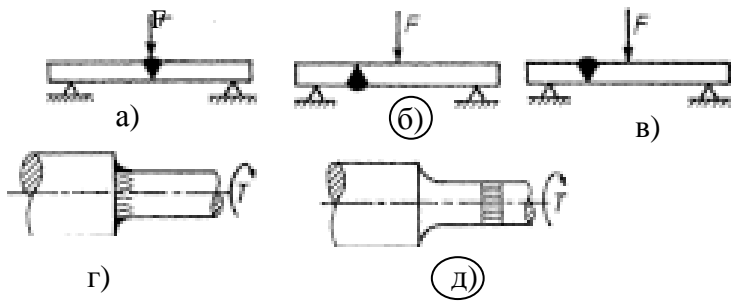

72. Заокружити правилна решења спајања зидова различитих дебљина 2

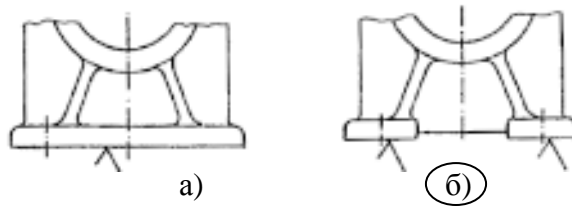
73. Заокружити правилно решење заварене конструкције у зависности од оптерећења 2

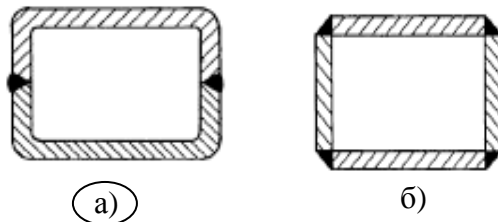
74. Заокружито добро решење ливене (коване) конструкције које се механички обрађују 2

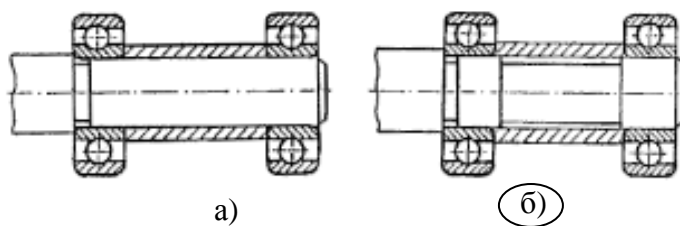
75. Обзиром на механичку обраду заокружи добро конструктивно решење 2

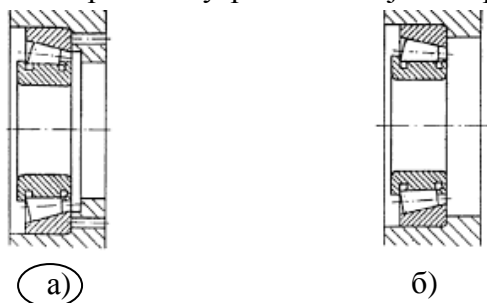
76. Заокружити добро конструктивно решење заварене конструкције 2

77. Заокружи правилно решење код постављања лежаја приказаног на слици 2

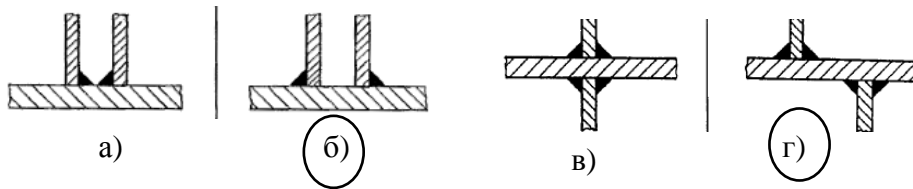

78. Заокружити правилно решење уградње лежаја обзиром на демонтажу 2

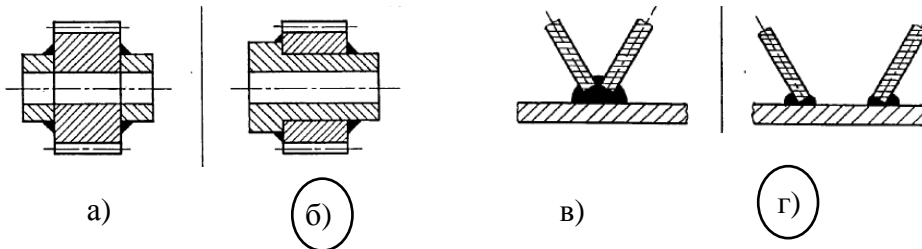
79. Заокружи добра решења заварених конструкција

2

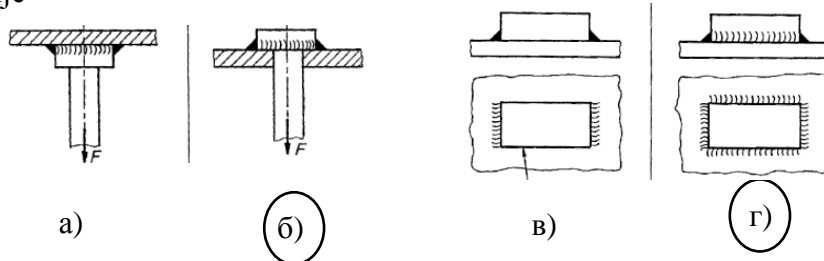

80. Заокружи добра решења заварених конструкција

2

81. Заокружи добра решења заварених конструкција обзиром на оптерећење и избегавање 2 корозије

82. Делови већих мера и мањих серија лију се у:

2

- а) кокилама
- б) песку

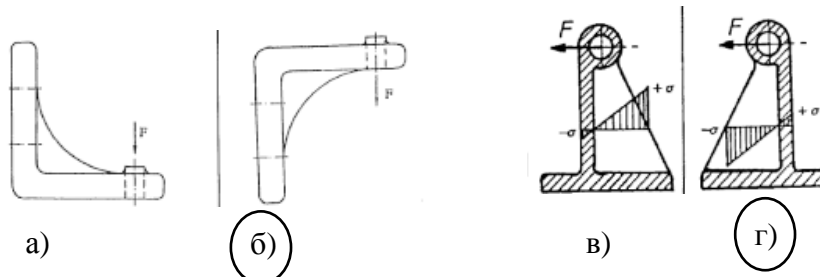
83. Делови од лаких и обојених метала и у великим серијама лију се у:

2

- а) кокилама
- б) песку
- в) алатима под притиском

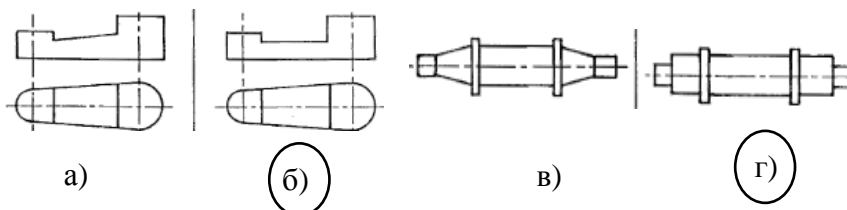
84. Заокружи правилно решење ливене конструкције обзиром на оптерећење

2

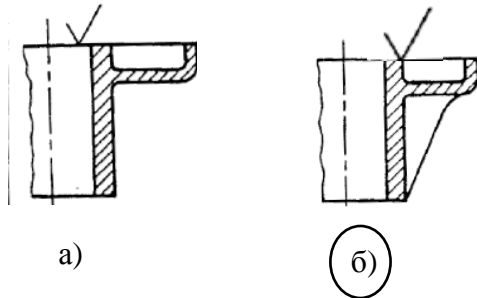

85. Заокружи добра решења делова израђених ковањем

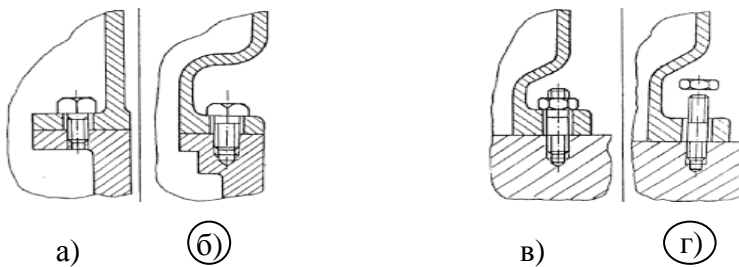
2

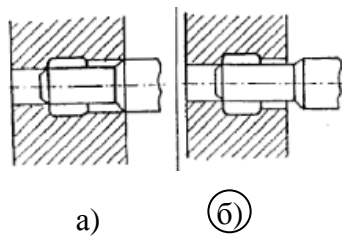
86. Заокружи добро решење дела на слици обзиром на деформације због сила резања 2

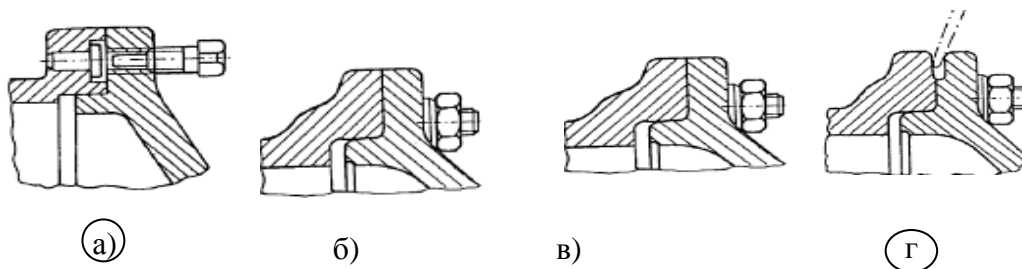
87. Заокружи добра конструктивна решења 2

88. Заокружи правилно склапање цилиндричних делова 2

89. Заокружи добра конструктивна решења обзиром на демонтажу чврстог склопа 2

90. Наведи основне факторе при избору материјала: 2

- а) особине материјала
- б) намена материјала
- в) начин израде машинског дела
- г) могућност набавке и залихе
- д) цене материјала

91. Наведи критеријуме за прорачун машинских делова 2

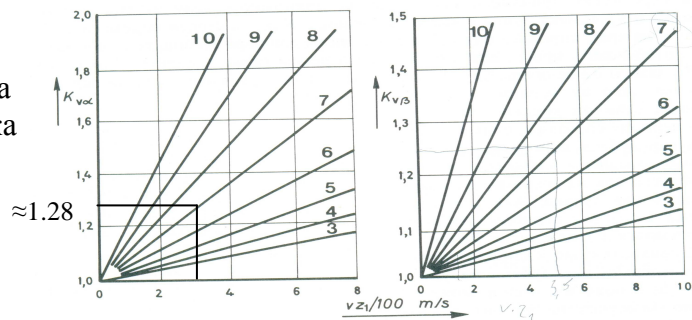
- а) чврстоћа
- б) крутост
- в) деформацијски рад

92. Допуни реченицу: 2
Оптимизација представља процес добијања најбољих решења у здатим околностима.
93. Наведи главне критеријуме техноекономске оптимизације: 2
а) економичност
б) продуктивност
в) рентабилност
г) квалитет
94. Реализација што веће новостворене вредности са минимално ангажованим средствима 2
представља:
а) економичност
б) рентабилност
в) продуктивност
95. Циљ увођења аутоматског управљања машинским системом је повећање његове: 2
а) продуктивност
б) поузданости
в) безбедности
96. Наведи облике вибрација:
а) слободне
б) принудне
в) самопобудне
97. Вибрације које настају по престанку поремећајне силе су: 2
а) слободне
б) принудне
в) самопобудне
98. Примена рачунара у пројектовању, разради и анализи конструктивног решења и изради цртежа склопа представља:
а) САД систем
б) САМ систем
99. Одржавање које се спроводи после настанка поремећаја у систему, а у циљу враћања система у радно стање, назива се корективно одржавање. 2

100. Са дијаграма одредити фактор унутрашњих динамичких сила K_V за цилиндричне зупчанике са правим зупцима ако је познато:

- IT7, квалитет израде зубаца
- $v = 10 \text{ m/s}$, брзина зупчаника
- $Z_1 = 30$, број зубаца зупчаника

$K_{v\alpha} \approx 1.28$

ЛИТЕРАТУРА

1. Конструисање за IV разред машинске школе – Спасоје Драпић
2. Машински елементи 1 и 2 за машинске школе - Спасоје Драпић
3. Машински елементи, облици, прорачун, примена- В.Милтеновић, Ниш 1997.
4. Основи конструисања, предавања проф. др. Ненад Марјановић

Шабац, 31. 01.2012.

дипл. маш. инж. Милоје Ђурић
Техничка школа Шабац